

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий інститут мистецтв

**Кафедра методики викладання образотворчого і декоративно-прикладного
мистецтва та дизайну**

**СИЛАБУС
ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
«Традиційні види народних промислів та художніх ремесел України»**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма «Середня освіта (Образотворче мистецтво)»

Спеціальність 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)

Спеціалізація: 014.12 (Образотворче мистецтво)

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 5

від «15» січня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025р.

1. Загальна інформація	
Назва освітнього компонента	Традиційні види народних промислів та художніх ремесел України
Викладач (-і)	Юсипчук Юрій Володимирович
Контактний телефон Викладача	+38 0679875624
Е-mail викладача	yurii.yusypchuk@pnu.edu.ua
Формат освітнього компонента	офлайн/онлайн
Обсяг освітнього компонента	3 кредити ЄКТС, 90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Середа, 15.00-16.00
2. Анотація до освітнього компонента	
<p>Предметом вивчення освітнього компоненту «Традиційні види народних промислів та художніх ремесел України» є наука про художні ремесла та народні промисли України. Володіння даними знаннями сприяють формуванню художніх смаків, збагачують сприйняття професійного мистецтва для майбутнього вчителя. Важливе значення має вивчення художніх ремесел та народних промислів України. Розглядається також загальна характеристика народної художньої творчості, зокрема народне декоративно-прикладне мистецтво порівнюється з іншими видами та техніками художньої творчості. При викладенні матеріалу звертається увага на естетичну сторону творів народного мистецтва і його виховне значення, на завдання, що ставляться перед сучасною художньою творчістю</p>	
3. Мета та цілі освітнього компонента	
<p>Мета викладання навчальної дисципліни «Традиційні види народних промислів та художніх ремесел України» є: підвищення рівня знань студентів в тісному взаємозв'язку з іншими дисциплінами: образотворче мистецтво та дизайн, малюнок, живопис, композиція.</p> <p>Базова підготовка майбутнього спеціаліста до теоретичного та практичного застосування знань з дисципліни «Традиційні види народних промислів та художніх ремесел України» є закріплення і розширення знань, отриманих при вивченні образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва.</p> <p>Цілями вивчення матеріалу даної дисципліни є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - засвоєння теоретичних основ з дисципліни «Традиційні види народних промислів та художніх ремесел України»; - підготувати студентів до самостійного аналізу художніх народних промислів України; - розвинути у студентів вміння розуміти та цінувати народну художню творчість; - вміти розрізняти види народного мистецтва, інтерпретувати значення традицій у народному мистецтві; - висловлювати власні судження про образотворче та декоративно-прикладне мистецтво; - використовувати різні друковані джерела інформації про них у навчально-пізнавальній діяльності; - теоретичне ознайомитись з основними техніками художньої обробки дерева, художньої кераміки, плетіння з природних матеріалів, ткацтва та килимарства, вишивки та мережива, художньої обробки металу, декоративного розпису, художньої обробки шкіри. <p>Відповідно до вимог освітньої програми студенти повинні:</p> <p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • основні техніки та матеріали, композиційне вирішення для виконання роботи в матеріалі; 	

- техніки художньої обробки дерева, художньої кераміки, плетіння з природних матеріалів, ткацтва та килимарства, вишивки та мережива, художньої обробки металу, декоративного розпису, художньої обробки шкіри.

вміти :

- працювати в одній із обраних технік образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва;
- вміти вибрати матеріал для виконання практичної роботи;
- володіти практичними навиками та техніками для роботи в матеріалі;
- виконувати творчі роботи на основі етнотрадицій даного регіону;
- розвивати естетичний смак при опрацюванні поставлених завдань.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність.

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі образотворчої та освітньої діяльності, які вимагають достатнього інтелектуального потенціалу, а також поглибленого рівня знань та вмінь інноваційного характеру.

Загальні компетентності.

ЗК 2. Готовність здійснювати освітню та науково-дослідницьку діяльність на основі гуманістичного світогляду й розуміння суті педагогічних явищ та процесів.

ЗК 6. Здатність до критичного аналізу і оцінки сучасних мистецьких та педагогічних явищ, продукування нових ідей в процесі вирішення практичних завдань, комплексних та інноваційних проблем.

ЗК 7. Готовність на основі самопізнання формувати власний індивідуальний стиль науково-педагогічної та художньо-творчої діяльності та професійного спілкування, - здатність до самовдосконалення та самовиховання.

Фахові компетентності.

ФК 2. Здатність керувати дослідницькою діяльністю учнів і ЗВО у позакласній і позааудиторній роботі; здатність використовувати інформаційні технології у навчанні.

ФК 5. Здатність формувати в учнів і ЗВО уміння користуватися мовою образотворчого мистецтва, виконувати передбачені навчальними програмами завдання.

ФК 6. Здатність використовувати історичний досвід та досягнення сучасної образотворчої освіти у власній педагогічній діяльності.

Програмні результати навчання

ПРН 3. Знання історичних аспектів теорії і практики навчання образотворчого мистецтва в освітній практиці; специфіки роботи з учнями різних вікових категорій у цілісному педагогічному процесі в умовах індивідуалізації і диференціації навчання образотворчому і декоративно-прикладному мистецтву та дизайну.

ПРН 5. Володіння практичними способами пошуку, аналізу та оброблення наукової освітньої та мистецької інформації з використанням сучасних ІКТ.

5. Організація навчання

Обсяг освітнього компонента

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	24
Семінарські заняття	6
Самостійна робота	60

Ознаки освітнього компонента

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/вибірковий
6	014 «Середня освіта»	3	вибірковий

Тематика освітнього компоненту

Тема	кількість год.
------	----------------

	лекції	семінарські заняття	сам. роб.
Тема 1. Вступ. Предмет, завдання навчальної дисципліни.	2		5
Тема 2. Історичні передумови зародження традиційних видів народних промислів та художніх ремесел України	2		5
Тема 3. Етапи розвитку традиційних видів народних промислів та художніх ремесел України.	2		5
Тема 4. Вплив етнографічних регіональних особливостей на традиційність народних промислів та художніх ремесел України	2		5
Тема 5. Стилiстичні особливості творів традиційних народних промислів та художніх ремесел різних регіонів України	2		5
Тема 6. Художній текстиль (вишивка, ткацтво, килимарство) різних етнографічних регіонів України	4	2	10
Тема 7. Різновиди художньої обробки дерева, металу, шкіри, каменю різних етнографічних регіонів України.	4	2	10
Тема 8. Художня кераміка, декоративний розпис (писанкарство), плетіння з природних матеріалів різних регіонів України	4	2	10
Тема 9. Специфіка сучасних традиційних видів народних промислів та художніх ремесел України. Етнодизайн, як одна із інноваційних форм розвитку декоративно-ужиткового мистецтва.	2		5

6. Система оцінювання освітнього компонента

Загальна система оцінювання освітнього компонента	Вид контролю – залік. Максимальна кількість балів – 100. Семінарські заняття – 30 балів, Контрольна робота – 25 балів; Тестові завдання – 20 балів Самостійна робота / індивідуальне/творче завдання – 25.
Вимоги до письмових робіт	Контрольна робота – 25 балів Тестові завдання – 20 балів Самостійна робота – 25.
Практичні заняття	Максимальна оцінка – 45 балів
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань
Підсумковий контроль	Форма контролю - залік; Форма задачі – комбінована (усна, письмова).

7. Політика освітнього компонента

1. Викладання курсу та взаємодія із здобувачем вищої освіти ґрунтуються на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників: Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника.

Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за посиланням

<https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>

2. Пропуски практичних занять відпрацьовуються. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.).

3. Порядок та організація контролю знань здобувачів вищої освіти визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» введеного в дію наказом ректора № 447 від 24 липня 2015 р.; із внесеними змінами наказом ректора № 417 від 03 липня 2023 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/08/polozgenia-pro-osp_7-redaktsia.pdf та «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.) <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf>.

4. Неформальна освіта зараховується згідно «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

Основна література:

1. Порадник майстрам народних промислів : О. В. Кулініч , І. Г. Кондакова. – Х.; Інститут соціальної політики регіону, 2016. 48 с.
2. Станкевич М. Автентичність мистецтва. Львів: АФША, 2004. 185 с.
3. Никорак О. Українська народна тканина. Львів: АФША, 2004. 583 с.
4. Станкевич М.Є. Українське художнє дерево XVI-XX ст. Львів, 2002, 480 с.
5. Никорак О. Гуцульська вишивка. Київ: Родовід, 2010. 210 с.
6. Юсипчук Ю. Василь Девдюк – майстер гуцульського різьблення та металірства. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2016. 198с.
7. Тимків Б.М. Мистецтво України та діаспори: дерево різьба сакральна й ужиткова. Івано-Франківськ; Нова зоря, 2012. 316 с.

Додаткова література:

1. Антонович Є. А. Захарчук Чугай Р. В. Станкевич М. Є. Декоративноприкладне мистецтво:Посібник. –Львів. 1992, 270 с.
2. Баматюк Олекса. Альбом. – К. 1976
3. Соломченко О.Г. Народні таланти Прикарпаття. К.1969.
4. Жолтовський П. Художній метал:Історичний нарис. Київ: Мистецтво, 1972. 113 с.

5. Лашук Ю. Покутська кераміка Опішне: Українське народознавство. 1998. 160 с.

Викладач: Юсипчук Юрій Володимирович,
доцент кафедри методики викладання
образотворчого і декоративно-прикладного
мистецтва та дизайну